

Sondevoeding

azdelta

Uw ziekenhuis.

Beste patiënt

Wanneer de voedingsinname via de mond niet meer mogelijk is of onvoldoende lukt (door ziekte, behandeling of na een operatie) is sondevoeding noodzakelijk. Sondevoeding is een vloeibare voeding die via een buisje (= sonde) wordt toegediend en alle voedingsstoffen (eiwitten, vetten, koolhydraten, vitaminen, mineralen en water) bevat. Indien dit niet wordt ingeschakeld, kunt u gewicht verliezen en over een langere periode zelfs ondervoed raken. Sondevoeding zorgt ervoor dat u weer op krachten komt en blijft.

De diëtisten

1

Persoonlijke fiche

Gegevens patiënt

Behoefte: _____ kcal en _____ g eiwit per dag

Advies sondevoeding

- Soort sondevoeding: _____
- Sondevoeding levert _____ kcal en _____ g eiwit per dag
- Hoeveelheid per dag: _____ ml
- Inloopsnelheid: _____ ml/u of
 opklimschema (zie bijlage)

Toediening

- Materiaal:
  - met rolregelklem   met voedingspomp
  - gewone trousse   twinline trousse
  - waterzak
- Tijdstip toediening: overdag   's nachts

Aandachtspunten

Het is belangrijk om uw sonde voldoende te spoelen met water. U kiest best voor plat, lauw water. U gaat hierbij als volgt te werk.

- 20 - 40 ml water **voor en na elke pak** sondevoeding
- 20 - 40 ml water **voor en na toediening** van de medicatie
- 20 - 40 ml water **iedere 8 uur**
- _____ ml extra water toedienen

Als het niet mogelijk is om 2 liter sondevoeding toe te dienen, dan vult u de gegeven hoeveelheid sondevoeding verder aan met water zodat er in totaal 2 liter vocht wordt toegediend.

Heeft u een **jejunostomiesonde**? Spoel dan frequent en grondig om verstopping van de sonde te vermijden.

2

Inname van voeding of dranken

Op advies van uw arts of diëtist(e) mag u naast de sondevoeding ook nog volgende zaken innemen:

- heldere vloeibare dranken
- vloeibare voeding
- gemixte voeding
- zachte, gemalen voeding
- zachte voeding
- gewone voeding
- geen extra inname van voeding/dranken

3

Gewichtsfiche

Het is belangrijk om uw lichaamsgewicht goed bij te houden om verder ongewenst gewichtsverlies tijdig op te merken.

Lengte: _____ cm

Gewicht bij start sondevoeding: _____ kg

BMI: _____ kg/m²

DATUM	GEWICHT	EVALUATIE

4

Toedienen medicatie

Als u geneesmiddelen neemt en u kunt slikken, dan mag u dit op de gebruikelijke manier blijven doen. Als u echter moeite hebt met slikken of als u niet mag slikken, dan moeten de geneesmiddelen als volgt worden toegediend via de sonde.

- U dient de sondevoeding en de medicatie **nooit samen** toe.
- U stopt de sondevoeding 1 uur voor de inname van de medicatie als die nuchter toegediend moet worden.
- U spoelt de sonde met 20 - 40 ml plat, lauw water voor en na het toedienen van de medicatie.
- - Oplostabletten en pallets: u lost de tablet op in 10 tot 15 ml water en dient dit onmiddellijk toe.
  - Vloeibaar: u verdunt de hoeveelheid siroop met dezelfde hoeveelheid water.
  - Tabletten: u contacteert uw arts of (ziekenhuis) apotheker om te controleren of de tabletten geplet mogen worden. Als dit mag, dan plet u de tabletten heel fijn en lost u ze op in 10 tot 15 ml water.
  - Capsules: u opent elke capsule apart, lost ze op in 10 - 15 ml water en dient dit onmiddellijk toe.
- Elk geneesmiddel moet apart verpulverd worden in een mortier. Een mortier is een beker met stamper die gebruikt wordt om te vermalen en vermengen. U reinigt de mortier altijd na gebruik.
- Bij het pletten van antibiotica, antivirale en hormonale geneesmiddelen draagt u best handschoenen en een masker.
- Het is aanbevolen om elke vorm van medicatietoediening vooraf met uw huisarts, arts of (ziekenhuis) apotheker te bespreken.

5

Aandachtspunten

Materiaal

- U werkt zo **hygiënisch** mogelijk, dus met gewassen handen en proper materiaal
- U gebruikt geen sondevoeding waarvan de **houdbaarheidsdatum** is overschreden
- U **bewaart** gesloten verpakkingen sondevoeding op **kamertemperatuur** en dient ze ook toe op kamertemperatuur. Eens geopend moet de sondevoeding binnen de 24 uur toegediend worden.
- Bij een **pauze in toediening** mag de sondevoeding die aangesloten is op het toedieningssysteem blijven hangen. Bij warme temperaturen is het toch aanbevolen om de sondevoeding tussenin te bewaren in de koelkast. U sluit in dat geval de dop op de pak sondevoeding.
- Leg de sondevoeding **niet tegen de wand van de koelkast** om kristallisatie te vermijden. Bij het herstarten van de sondevoeding laat u deze 1 tot 2 uur op kamertemperatuur komen. U dient de voeding niet meer toe als ze langer dan 24 uur open is.
- **Voor gebruik** schudt u het pak sondevoeding stevig.
- Elk toedieningssysteem moet **om de 24 uur vervangen** worden.
- Voor en na elke voeding **spoelt u de** trousse met 20 - 40 ml plat, lauw water.
- U zorgt ervoor dat het **hoofdeinde van uw bed 30° omhoog** staat tijdens de toediening. Zo voorkomt u dat voeding in de slokdarm terug vloeit.

Voor uzelf

- U moet uw mond en gebit goed verzorgen. Door weinig orale voedselinname vermindert de aanmaak van speeksel. Daarom is het goed dat u regelmatig uw tanden poetst en uw mond regelmatig spoelt met water. Kauwgom is ook een goede manier om de speekselklieren te activeren.
- U verzorgt de sonde om irritatie te voorkomen. U krijgt hierover instructies van de thuisverpleegkundige.
- Houd uw lichaamsgewicht goed bij. Een keer per week weegt u zich, nuchter en telkens op dezelfde dag op hetzelfde tijdstip. U noteert uw gewicht altijd op de gewichtsfiche (zie hoofdstuk 3).

6

Problemen, oorzaken, oplossingen

Als u problemen ondervindt met de sondevoeding, neem dan onmiddellijk contact op met uw arts, thuisverpleegkundige of diëtist(e).

Probleem	Mogelijke oorzaak	Oplossing
Voeding loopt niet goed door	Sonde is verstopt door slecht geplette geneesmiddelen of verzuurde voeding.	U spuit met lichte druk een klein spuitje lauw water door de sonde. U gebruikt een nieuwe trousse. U contacteert de arts bij blijvende verstopping.
Weinig plassen, donkere urine, duizeligheid	Uitdroging	U zorgt voor een totale vochtinname van 2 liter (inclusief sondevoeding).
Misselijkheid, diarree, braken	Te hoge toedieningssnelheid of te koude voeding	U verlaagt de inloopsnelheid. U geeft de voeding op kamertemperatuur.
Obstipatie/verstopping	Door het gebruik van sondevoeding produceert u minder ontlasting dan normaal. Er is te weinig vocht- en/of vezelinname. Te weinig lichaamsbeweging.	U neemt meer vocht in, tot een halve liter extra (na overleg met uw arts). U raadpleegt uw arts als u 5 tot 7 dagen geen stoelgang kunt maken.
Ongewenst gewichtsverlies of gewichtstoename	Te veel of te weinig sondevoeding. Een type voeding die niet meer aangepast is aan uw huidige voedingsbehoefte.	U neemt contact op met de diëtist(e).
Minder stimulatie van de speekselklieren	Weinig tot geen orale inname	Maak gebruik van ijsblokjes, zure snoepjes, suikervrije kauwgom, of mondspray indien toegelaten door arts/logopediste/diëtiste.

7 Terugbetaling

Sinds januari 1997 is er voor gebruikers van sondevoeding thuis een gedeeltelijke terugbetaling.

De aanvraag

De behandelende arts vult een aanvraagformulier in. Tijdens de opname in het ziekenhuis zal uw contactpersoon van de sociale dienst dit voor u in orde brengen.

Op basis van dit formulier zal de adviserende arts van de verzekeringsinstelling beslissen of hij al dan niet een akkoord geeft voor 1 jaar. Jaarlijks moet een nieuwe aanvraag gebeuren.

De terugbetaling

De terugbetaling gebeurt na akkoord op basis van de maandelijks factuur of 'verzamelstaat' van de kosten voor sondevoeding die u aan uw apotheker of uw thuisleverancier kunt vragen. Uw verzekeringsinstelling betaalt u 1 maal per maand een vaste dagelijkse tussenkomst. Sinds 1 september 2007 krijgen kinderen en volwassenen dezelfde bedragen terugbetaald.

Er is een terugbetaling voor de voeding enerzijds en het toedieningsmateriaal anderzijds. Vraag hiervoor meer info bij de sociale dienst.

Handwriting practice area consisting of 20 horizontal dotted lines.

Contact

Arts ...

t

e

Thuisverpleegkundige ...

t

e

Diëtist(e) ...

t

e

Sociale dienst ...

t

e

www.azdelta.be

Bron: info dieetafdeling